

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyiltéri cikkek rtb. i. tézendők.

Nyiltéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 8 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Magyarország agrár népe.

Egy nappal előtte, hogy az o. m. g. e. elhatározta volt tanulmányozni a jelenség okait, hogy a földmivelők száma rohamosan apad Magyarországon, keresni módokat és eszközöket a vidék depopulációinak megállítására, a m. kir. tudományos akadémia II. osztályában is e kérdéssel hasonlóan tartottak felolvasást.

A felolvasás tulajdonképeni tárgya a népünk korviszonyai és a halálozás statisztikájának ismertetése, összehasonlítva a vidéki lakosságot a fővárossal volt. S a meglepő eredmény a következő:

„városaink közös vonása a 15—40 évesek magas aránya és a gyermekek csekély száma. Budapest mindkét irányban kiválik s az igazi nagyváros korviszonyait mutatja; sőt elmondhatja, hogy a 15—40 éves korcsoport olyan erős a fővárosunkban, hogy sem az angol, sem a francia, sem a német, osztrák, belga, vagy olasz főváros utól nem éri, a mi kétségkívül a legkézzelérhetőbb jele a főváros rohamos gyarapodásának, a központba özőnlő bevándorlás roppant mértékének.”

Mit jelentenek e „legkézzelérhetőbb” számok? Mit jelentenek akkor, ha a nemzetek életét, nem a világvárosok szennyét takaró fénye, hanem az egész ország népességének helyzetében vizsgáljuk; mit akkor, ha a külföldön nemcsak vakon követendő, de okulásra is alkalmas példát keresünk; ha Budapestből erővel világvárost teremteni akaró mámorunkban, helyet adunk London, Páris, Berlin, Hamburg tanulmányozásánál azoknak az árnyképeknek is, a mit a népek millióját kitevő salakban, azon a szép láton keresztül, a mivel a világot folyvást nézik, nem akarnak észre venni „modern” közgazdasági férfaink?

Mit jelentenek e számok akkor, ha nemzetgazdasági vizsgálódásainknál, nemcsak azt

keressük, hogy mi és hogyan „van” hanem azt is, hogy mienk, hogyan „kellene” lenni.

Ha így kutatva, nem tartaná a m. kir. tudományos akadémia a „városok” leírt „közös vonását,” a magyar fővárosban oly élesen szóló jelnek, mert elébe tolulna Anglia, Franciaország, Belgium és Németország példája, ahol ezt a jelet szintén tapasztalták ugyan, de nem találták olyan élesen szólónak és ma milliók árán, a társadalmi és törvényhozási eszközök minden erejével igyekeznek megakadályozni a központokba özőnlő bevándorlást, mit a m. kir. akadémia örömmel üdvözöl.

Hát ez lehet könnyebb, kényelmesebb munka, a mi a mienknél jobban tetszik, hiszen az emberek a szép szót inkább hallgatják meg, a ragyogó aranyos színekben szívesebben gyönyörködnek, mint a sötétben, a feketében, ha mindjárt az igazság rovására is.

Mert ezek a legkézzelérhetőbb számok csakhamar nagyon szomorú beszédnek, abból a rohamos gyarapodásból csakhamar a rohamos hanyatlást látjuk, ha az érem másik oldalát vesszük vizsgálódás tárgyává. Mert mit beszélnek ezek a számok nekünk?

Először is azt, hogy szomorú igazságot hangoztattunk akkor, midőn az agrár népességet illetőleg közé tét szűk szavakatokból, a vidéki javakorában levő földmivelő nép fogyására következtettünk; amikor ennek okát a városi proletáriátus szaporodásában kerestük; sőt megértjük azt is, hogy e megrendítő jelenség tekintetében felülmúltuk az angolokat, a belgákat, a francziákat, egyszóval az egész művelt világot és hogy akkor, a mikor ez a művelt világ feljajdul e tapasztalatok tudatában, a mi akadémiánk reájuk hivatkozva, szankcionálja e természetellenes fejlődést

Szomorúan beszélnek el ezek a számok azt

is, hogy abból a 692 ezer emberből, amit a magyar föld munkásaiban vesztett, a legéletesebb 15—40 év közötti elemet szívtá fel a nagyvárosok mobja;

hogy mint „fővárosi emberre nézve 20%-al magasabbra” tegye halálozásuk számát, mint mikor a természete szabad ölében az ősi földet művelték.

Az a tudományos akadémiai felolvasás megtanít bennünket arra is, hogy Budapest a többi európai nagyvárosok felett kiválik, a gyermekek csekély számával is és így „az igazi nagyváros korviszonyait mutatja.”

Mintha csak Malthus kelt volna fel sirjából, hogy az akadémia kathedrájáról sötét elveinek új híveket szerezzen, a kevés a a főka, sok az ember tanát ültetve fel a nemzeti tudományosság piedestáljára.

Hát csak szaporodjon így tovább a főváros lakossága, vonjon be büszhödt légkörébe minél több életet 15—40 év közötti elemet a vidékről, hogy azokban ne csak a létező, de a jövő nemzedékeket is tönkre tegye, bizván a fajfentartást az odahaza maradt aggod és nyomorékokra.

Mi pedig, ha nemzeti hadseregünk évről-évre satnyuló emberanyagára tekintünk, ha sirva látjuk fogyni a nyerstermelés emelésére szánt munkásereőt; vigasztalódjunk a m. kir. tudományos akadémia kommentárjain, a melyek a 15—40 év közötti népesség „roppant mértékű” Budapestre tödulásában és „kiválóan kevés” gyermekszaporításában; s daczára mindezeknek „Budapest 20%-al nagyobb halálozásbeli arányában” a főváros „rohamos gyarapodásának legkézzelérhetőbb jeleit” látják.

Méltó tanok ezek a tudományos akadémiahoz, mely annak idején egy a tőzsdei határidő ügyleteket, a népek kenyerével üzérkedő gabonaszpekulációt dicsőítő munkát koszorúzott meg.

A „Szekelyföld” tárczája.

A rendőr.

(Elbeszélés.)

Irta: Barthalis János.

Bártfai megkövültén hallgatta végig a rendőr elbeszélését s mikor az elvégezte, megrendült hangon kérde:

— És most mit kíván tőlem?

— Segítséget, uram, felelt hűvel Mutosi. Azt, hogy az általam kijelölendő napon, mikor majd csak Horgosi leend hon eggyedül, hozzámegy s őt szobáiban visszatartóztatja valami ürügy alatt, míg én aztán titkos rejtekemből elé osonva egy kis kutatást tartok némely ponton, melyeket előre még magam sem nevezhetek meg. A kertilakot ugyanis csak abban a pillanatban vizsgálhatom át, mikor erre éppen elérkezik a kellő pillanat. Azt megelőzőleg pedig a háztájékát kell megfigyelnem.

Bártfai csak nagynehezen bírta magát arra határozni, hogy a rendőr kérését teljesítse. De belátta, hogy ha ezt elmulasztaná, annyi volna, mint moosoktalan nevét az éhes közvélemény prédájául dobni.

Most már értette, hogy legjobb barátai is miért

kezdették egyszerre csak kerülni őt. Különösen az utóbbi táncestély óta.

Még nem tudta, akkor, hogy Horgosi olyan kétértelmű nyilatkozatokat kezdett ejteni róla, melyek szoros összefüggésben állottak a Várkonyi eltűnésével; és a melyek erkölcsileg meggyilkolni képesek az érdekelteket.

Bár a rendőr már hallott ezekről, nem közölte azokat Bártfaival.

A fentiek után pár nappal, meglegedetten látta Mutosi, hogy a Horgosi telkéről úgy a jobbágyok, mint a cselédek, rendre-rendre eltávoznak mezei munkájuk után látni. Így hát az alkalom kedvezőnek ígérkezett terve kivitelére.

Azonnal Bártfaihoz szaladt közölni vele fontos felfedezését, ki nem sokára a magánosan levő Horgosinál volt látható.

Alig lépett a szobába Bártfai, a leshelyen álló rendőr óvatos léptekkel jött elő rejtekéből, s egyenesen, mint egy sejteltől ösztönözve, az elzárt pinceajtájánál termett. E földalatti helyiségre a lakház közelében feküdt, s a vizsga szemek tekintetei elől ennek árnyéka fűdte el.

Mutosi álkulcsa segítségével belépett a dohos levegőjű sötét helyre és zseblámpáját meggyújtva körültekintett a vastag falakkal ellátott boltoza-

tos építményben. Különösen egy nagy kölap vonta magára figyelmét, mely egy rosszul eltakart üreg felét fűdött be.

A rendőr zajtalanul emelte fel a nehéz tárgyat, de a csekély mélységű gödörbe semmi gyanusatsm vett észre. Csupán az onnan kiözőnlő bódító szag volt feltűnő e helyen, mely a fertőztelenítő folyadékok sajátos, émelyítő büzére emlékeztetett. Ez a körülmény nagyon fontos volt rendőrünk előtt. Tovább akart hát kutatni; midőn az üreg szájánál egy darab ruhafoszlányt vett észre, melyen vércseppek nyomai látszóttak, s ettől nem messze egy tőr aczálpengéje kandikált ki a beomlott földből.

Mutosi mohón kapott e tárgyak után.

A tör vasa rozsdás volt a reá ragadt vértől, s közelebből vizsgálva H. A. betűket vett észre annak markolatán.

Rendőrünk a rejtélyt most már megoldva látta. E pillanatban már bizonyosan tudta, hogy Várkonyi meggyilkoltatott Horgosi Artur által.

De hát hol van a holttest? Ez a kérdés merült fel lelkében.

Egyszerre homlokára csapott öklével, s így kiáltott fel:

— A kertilakban! Igen, ott fogom megtalálni az áldozat hulláját. És ezzel magához vette a talált bűnjelkeket, melyek annak idejében döntő bi-

De hát ez a tudományos akadémia dolga, használja fel a nemzet legnagyobbjai, annak a megvetett földnek s fiainak munkája termékeiből lelkesedéssel összeadott vagyont úgy, a hogy akarja, szavunk nincs hozzá, legfeljebb sajnálkozhatunk felette.

De van szavunk egy másik országos intézményhez, a mely azért alkottatott, hogy a nemzet életét illető adatok, statisztikákban, teljes valójában tüntesse elé állapotainkat, hogy azokból tanuljunk, még pedig annál többet, annál gyorsabban, minél inkább szomorubb képet mutatnak. Van szavunk ahhoz a hivatalhoz, a melynek érzékeny gépezetén a legsekélyebb jelenségeknek is mindenki által hozzáférhető hangot kellene adni s ez az országos statisztikai hivatal.

Minden adatgyűjtés, a mi az említett akadémiai felolvasáshoz hasonló tanulmányok alapját képezheti, csak ennek az utján, ennek a munkájával eszközölhető.

A hivatal munkája, adatai pedig közkincs s nemzeti létünk egyedüli igaz tükré, egész társadalmi, gazdasági életünk utmutatója kellene, hogy legyen.

De hogy tanuljunk belőle, hogy vonjuk le a következtetéseiket, ha az csak a választottaknak hozzáférhető?

Hogy tanuljon abból a nemzet, ha adatai épen nem, vagy csak kivonatolva, szűkszavúan s óriási késlekedéssel hoztatnak nyilvánosságra?

Hogyan, ha a részletek, a melyek a nemzeti élet legbensőbb rugóit mutatják meg, csak egyesek előtt tártnak fel, a kik azután, talán a legjobb indulattal, de mégis csak az egyéni meggyőződés gyakran csalóka fényén keresztül nézve, tetszésük szerinti csoportosításban és kommentárral hozzák nyilvánosságra?

Csak kötelességet teljesít a tudományos akadémia, ha a statisztikai adatok jelenségeivel foglalkozik, de nem lévén ez sem csálhatatlan, szabadalmat nem volna szabad gyakorolnia, a nemzet kincsét képező tudományos adatokhoz, mert ellenőrzés nélkül, egy hibás felfogása, egy hibás kommentárja óriási károkat okozhat.

Azoknak az adatoknak, a melyek az akadémia tárgyalatnak, mindenki által hozzáférhetőeknek kellene lenniök, még pedig az akadémiaival egyidejűleg.

Nem szólaltunk volna fel, ha lépten-nyomon nem találkozánk azzal a jelenséggel, hogy az országos statisztikai hivatal legbe-

csesebb dolgai egyoldalulag felhasználtak az akadémia, megjelennek ennek kiadványaiban úgy és oly formában és oly terjedelemben, a hogyan az előadónak tetszik s így elvesznek a nemzet egészére, a szaktestületek, a sajtó és minden más tanulmányozóra nézve.

Nem szólaltunk volna fel, ha magának a népszámlálásnak, ennek a kiszámíthatlan horderejű, oly tenger pénzbe kerülő nemzeti munkának, a miből eddig csak egy kis 57 oldalból álló füzetke jelent meg a nyilvánosság előtt, adatai is nem jutottak volna hasonló sorsra.

De így az ügy érdekében erőlyesen kell sürgetnünk:

a statisztikai adatok teljes részletes és a felvételek mikéntje s a megbízhatóságra vonatkozó magyarázatokat kivéve, minden magán kommentár nélkül és aktuális felhasználhatóságuk érdekében gyors nyilvánossá tételét és azt,

hogy az adatok a nyilvánosság tétel előtt senkinek, sem magán, sem tudományos használat céljából rendelkezésére ne bocsájtassanak.

Mert csak így érheti el a statisztika célját, csak így felelhet meg a szolgálatában álló hivatal feladatának, csak így várhatunk adatai tanulmányozásától ... több világosságot.

B. K.

Egyesületi élet.

A háromszékmezei „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézet közgyűlése.

Kézdi-Vásárhely, 1892. decz. 18.

Valahányszor a humánintézetek közgyűléseinek gazdag beszámolóját végig hallgatni szerencsés vagyok, mindannyiszor ünnepi érzések, ünnepi hangulat fognak el. Igen, mert e közgyűlések a szeretet munkájáról, a jótékonyág nemes gyakorlásáról szóló előterjesztések által valóban ünnepivé válnak az egyhangu, sivár társadalmi életnek. S a ki talán elfogult lélekkel jönne is e helyre: vidám, megelégtült arccal s keblében azzal a tudattal távozik el innen, hogy látott és hallott szép, könyörületes dolgokat, melyek minden ékes frázisnál szebben szólnak a szívának hirdető társadalom humánus gondolkodásáról, nemes áldozatkészségéről. Sajnos, hogy hovatovább mindinkább kevesebb azok száma, a kik ez ünnepi részt venni fáradságot vesznek maguknak. Pedig a közös érdekében egy év alatt tanusított munkásság megérdemelné, hogy a társadalom alkotó elemei több érdeklődéssel részesítsék a beszámoló közgyűléseket. Ilyen volt az árvaház mai közgyűlése is: ünnepélyes, de — kevésbé látogatott. Erkölcsei kötelességünk lévén róla nemcsak

— Igaza van, barátom! Annak az embernek a hóhér pallosa alatt kell elvérezni, nem pedig büszkeség, egyenlő harcban. Csak aztán siessen ám, mert még nap múlva megverekszünk, s én pedig nem akarok gyáván, nem kellőleg indokolt okkal visszalépni a megmérkőzéstől.

— Oh, uram, felelte Multosi, a biztosság hangján, négy nap múlva már füstöt vet a Horgosi nimbusza, mely őt ma még körülveszi. Elfújja azt a börtön nedves légkörét.

* * *

Azon éjjel dologhoz látott a rendőr.

Az éj oltalma alatt álkulcsa segítségével a kertlakba hatolt, s lámpája világánál körütekintett abban. De a legnagyobb bosszúságára látta, hogy reményeiben iszonyú csalódott. Nem lett ott semmi gyanus. Pedig megesküdött volna, hogy Horgosira nézve lesújtó felfedezést fog tenni ezen éjszaka.

Eddig kivított sikereit szétfoszlani látta már és éppen visszafordulni készült, midőn egy érdekes körülmény vonta magára figyelmét.

A padlózat közepén két szál deszka, elütőleg a többtől, nagyobb házagot árult el és tisztán volt surolva. Látszott, hogy azokat közelebből elmozdították helyükről.

(Folyt. köv.)

tudomást venni, hanem nagyjában meg is ismeretni azon bitben, hogy meggyünk intelligens köreiben bizonyára sokan érdeklődnek humán intézményeink e büszkesége iránt. Itt adjuk a következő tudósítást:

Báró Szentkereszt Stephanie elnök üdvözlővén a megjelenteket, a közgyűlést egy emelkedett hangulattal, munkára lelkesítő, elismerő beszéddel megnyitja. A szép beszéd — melyet lapunk jövő számaiban közölni fogunk — lelkes éljenzéssel fogadtatván, szörül-szóra jegyzőkönyvbe iratni határozatott. S egyszersmind az elnök bárónak az intézet fejlesztése érdekében ez évben is tanusított önzetlen áldozatkészségéért meleg elismerés nyilvánított. Az elnöki megnyitó beszéd után Erdélyi Károly titkár adta elő kiváló gonddal összeállított titkári jelentésében mindazon eseményeket és dolgokat, a melyek az intézet lefolyt évi életében előfordultak, hiv tükörét mutatván be az intézet fejlesztése érdekében a tisztikar által kifejtett odaadó munkáságnak. Majd Nagy Károly igazgatónak az árvaház belétét ismertető jelentése került napirendre, a melyből újból örömdetes meggyőződést szerzett a közgyűlés, hogy az intézet vezetését méltóbb kezbe nem tehetette le. Sietett is a közgyűlés megleghálját leróni a derék igazgató iránt, ki munkásságának egész teljességével, szívének minden dobbanásával az intézetnek él. Az iskolaszék szakszerű jelentése következett ezután. Részletesen beszámolt ez, az intézet 6 osztályu elemi s 3 osztályu női ipariskolájáról. Elismeréssel nyilatkozott a záróvizsgálatok fényes eredményéről, kiemelvén a tanítószemélyzet buzgó működését. A közgyűlés a maga részéről is elismerést szavazott a tanítóknak szorgalmas, odaadó buzgalmaért.

Ezután a vagyonkezelő bizottság számolt be évi munkájáról.

A jelentés terjedelmes, részletes, gondos; adataiból kiemeljük, hogy az intézet alapítókéja a helyes és észszerű kezelés folytán, dacára, hogy 3000 forintnál több kiadásba került az új gazdasági épületek fölépítése, a lefolyt évben 1400 forinttal növekedett s így ma az intézet alapítókéja 41,548 forint tesz, a helyiségen, berendezéken kívül. A közgyűlés nem is késett a lelkes ügyvezető bizottság tagjainak, névszerint dr. Bánffy Zsigmond elnök, ifj. Jakab István, Fejér Antal, K. Csizsár József, Kupán József, Nagy Károly és Benkő Gyulának köszönetét kifejezni a tapintatos vagyonkezelésért. Az 1892/93-ik iskolai évi költségvetés 3508 forint 16 kr bevétellel, 6249 forint 90 kr kiadással elfogadtatott; a mutatókö 2741 forint hiány az államsegéllyel fog fedeztetni. A számvizsgálóbizottság jelentése is elismeréssel nyilatkozott a vagyonkezelésről s javaslata alapján úgy a vagyonkezelő bizottságnak, mint Fejér Antal pénztárosnak egyhangulag megadott a számadás terhe alól fölmentvényt.

Az intézet segélyezéséről szóló le- és átiratok terjesztettek ezután elő. Ezek szerint a vallás- és közoktatásügyi minisztérium részéről 2000 forint, a kereskedelmi minisztérium részéről 600 forint, a vármegyei gyámpénztári alaptól 500 forint, a vármegyei tanalapból 200 forinttal segélyeztetett az intézet a lefolyt évben; a melyekért a közgyűlés jegyzőkönyvében kifejezte halálját s jóváhagyó tudomásul vétetett, hogy a köszönő iratok annak idejében elküldetnek.

Örömmel vette a közgyűlés tudomásul gr. Bethlen Andrást földmivelésügyi miniszternek azon kegyességét, hogy az intézet gazdaságát két h. res, algaui faj tehénrel ajándékozta meg s jóváhagyta azon elnöki intézkedést, hogy az intézet halála ezért annak idejében tolmácsolva lett.

Lelek éljenzések közt vette tudomásul a közgyűlés az intézet részére újabban tett alapítványokat. Ezek a következők: 1. A báró Szentkereszt Ferenc emlékére testvérei által tett 200 forint alapítvány; 2. Gábor Péter s neje Potsa Berta által Janka leányoknak emlékére tett 100 forint alapítvány; 3. dr. Zágonyi Albu Mózesné sz. barátosi Mirese Imre által Irma leánya emlékére tett 50 forint alapítvány. 4. Egy névtelennek maradó özvegy asszony 25 forint alapítványa. 5. Az Erdélyi Bank 50 forint alapítványa. Sok ily lelkes, buzgó pártfogót adjon az Isten e zsenge árvaháznak! S vajha minél többen lennének, a kik elhunyt kedveseik emlékét ily szép módon, kegyelettel megörökítik! Köszönetet mondott a közgyűlés Horn Dávid urnak a gyulafalvi ipartelep egyik tulajdonosának is azon szép tetteért, hogy az intézet gazdasági épületéhez kívánt famennyiséget ingyen adományozni sziveskedett, valamint a kézdívasárhelyi takarékpénztárnak 60 forint, a kisegitő takarékpénztárnak 10 forint szives adományaért is.

Berzevitz Albert államtitkár levele olvastatott föl ezután, a melyben köszönetét fejezi ki tisztelt elnöki bizottmányi tagga történt megválasztásáért. A Baross Gábor miniszter özvegyének, férje, gróf Csáky Albin miniszternek, fia elhunyt alkalmából küldött részvétiratok bejelentetvén, kapcsolatosan fölolvastattak az erre érkezett kö-

szőnő iratok s a közgyűlés a maga részéről is mély részvételt fejezi ki Baross miniszternek, az intézet egyik kiváló pártfogójának, korai elhunytától s a jövőhöz, hogy az elhunyt lelküdvéért requiemet rendezett az intézet kezelő bizottsága s a ravatalra díszes koszorút helyezett.

Az árvaházal szomszédos Mészáros József félé teleknek 1200 frton történt megvásárlása szintén jóváhagyott s örömet fjezte ki a közgyűlés a fölött is, hogy az intézet a temesvári kiállításon állami bronz éremmel s díszoklevéllel lett kitüntetve. Elnök bárónának az intézet érdekében sajátjából elköltött 38 frt 97 kr-nak alapítványul ajándékozását a közgyűlés hálával fogadva, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott érte. Végül az egyik jegyzői állásról lemondott Szabó József tanító helyébe Farkas Miklós megválasztván, a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelsítésére Baló László és ifj. Jakab István fölkértek s ezzel a közgyűlés véget ért.

Felhívás adakozásra.

„A mit a szegényeknek adtok az én nevemben annyi, mintha nekem adnátok,” mondá az üdvözítő. Kézdi-Vásárhely városnak és vidékének nagylelkű áldozatkész közönsége áthatva az üdvözítő eme szavainak szellemétől, dicsőre méltó buzgalmat fejt ki ama kegyeletes szokás gyakorlásában, hogy a háromszék megyei „Erzsébet” árvaleány nevelő-intézet növendékei és „Stephanie” menedékházunk gyámoltalan öregei részére karácsonyi ajándékokat küld, a szegényárváknak és öregeknek örömet szerezni és sorsukon ezáltal is enyhíteni igyekezővén.

Közeledvén a szeretet magasztos ünnepe a karácsony, ama bizalomteljes kérésrel fordulunk a t. közönséghez, hogy eddigi kegyeletes szokásához hű maradván, szíves adományával a nevezett intézetek karácsonyfájához járulni kegyeskedjék. Az adományok, melyek hirlapilag nyugtázva lesznek, az árvaház részére Nagy Károly igazgatóhoz, a menedékház részére pedig övezgy Bálint József felügyelőnőhöz küldendők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1892. december 17-én.

Br. Szentkereszty Stephanía.
a nevezett intézetek elnöke.

Erdélyi Károly,
a nevezett intézetek titkára.

Különfélék.

— Időjárásunk napról-napra tavasziasabb lesz. Hő helyett eső esik s a hőmérséklet nappal mindig fagypontra felül áll.

— Megrendítő szerencsétlenség történt Zabolán f. hó 20-án. Egy jó módú boldog házaspár élt a faluban, névszerint Bodó Endre postamester és neje. Volt mindenük, mi az életet kellemessé teszi, szép gyermekük, szép vagyonuk s nyugalmas életük. Folyó hó 20-án egy végzetes pillanat aztán tönkretette a kis család boldogságát. A család legifjabb sarja egy 8 hónapos leánya ugyanis e napon hirtelen rosszul lett és meghalt. Ezt az anya annyira szívére vette, hogy felmenve a padlásra felakasztotta magát. A szerencsétlen férj fájdalomban szintén öngyilkossági kísérletet tett, de a hirre összefutott szomszédság ebben megakadályozta. Az anyát és leányát ma együtt temetik. el.

— Meghívó Alsó-Csernátomban 1893. évi január 5-én özv. Farkas Pálné urasszony nagytermében az alsócsernátóni községi iskola javára rendezendő táncostélyre. Rendezők: Bartha Mór, Balázs Károly, Bora Benedek, Bernáld György, Cseh Vince, Czirmay József, Damokos Dénes, Damokos Mihály, Forró Kálmán, Forró Károly, Gidófalvy Antal, György Albert, K. Horváth Miklós, Hadnagy Vince, Kőnczey Benedek, Kőnczey Viktor Nagy Hubert, dr. Nagy Sándor, Sylvester Albert, Újvárosy Domokos, Zsigmond Károly. Belépti-díj: Személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt. Kezdeté este fél 8 órakor.

— Kovásznai hírek. Egy elkeseredett farkasnak szombaton este kedve jött körülhúzni a faluban. Egy mezőszéli telken jó kövér sertés pacsenye kinalkozott számára, melyet ordas ur ki is ugratott az óból, hanem célta nem ért sötét terével, mert időközben elzavartatott onnan. De a merész duvad nem érte be e felsúlással. Egy kis idő múlva újra belopózott a telekre s leült az udvar közepére s ott várt. Kevés vártatva a házikutya sikerült torkon ragadnia, hanem akkor is lefőzött, mert a házbeliek által ütött lármára, s lövésre szégyenszemre kellett elkötrödni onnan. — Szombaton volt Kovásznán a törvényhatósági bizottsági tagok választása a jövő három évi időtartamra. A megejtett titkos szavazás

eredménye szerint a legtöbb votumot kapták ifj. Deák Károly és Deák Lajos urak, kik valóban méltók is a beléjük helyezett bizalomra.

— Kézdi-Szentléleken december 17-én titkos szavazás útján nagy szótöbbséggel a kisorsolt néhai Kőnczey Miklós és Kőnczey Albert urak helyett megyei bizottsági tagoknak beválasztottak Gidófalvy Gergely főesperes és Szabó Sándor urak. Gratulálunk!

— Wekerle marosvásárhelyi diszpolgársága. Emelítettük volt lapunkban, hogy Marosvásárhely város közönsége első volt, a mely Wekerle Sándor miniszterelnököt és pénzügyminisztert a haza iránt szerzett hervadhatatlan érdemei elismerésül diszpolgárrá választotta. A diszpolgári remek kivétel oklevél Morzsányi budapesti műintézetben küldt el és pár napig közszemlére ki volt téve; most pedig Marosvásárhelyről küldöttség indul el vele, hogy kézbesítse az ország népszerű miniszterelnöknek, mint a polgárság részéről érhető legnagyobb kitüntetéset. A küldöttség vezetője Geréb Béla polgármester. Mint halljuk a küldöttség hétfőn délután fog a miniszterelnök által fogadtatni és azután Lukács Béla miniszternél is mint a város képviselőjénél tisztelkedni fog újabb is miniszterre lett kineveztetése alkalmából.

— A nagyszeben vöröstoronyi helyiérdekű vasutak felek-fogarasi vonalán fekvő Alsó-Porumbák, Alsó-Árpás, Alsó-Vist, Alsó-Szombatfalva és Fogaras vasuti távirdaállomásai állami és magántáviratok kezelésére felhatalmaztattak.

— A miniszterelnök köszönete. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök következő levelet intézte Schubert János Pál fővárosi késműves mesterhez: „Miniszterelnökké történt legkegyelmesebb kineveztetésem alkalmából hozzáam intéztem üdvözlő soraima válaszólag szíves jókívánatait, midőn köszönetemet ezennel kifejezem, — köszönetet mondok egyszersmind az ön által felajánlott zsebkésért, a melyet emlékül szívesen megörökös használni fogok. Budapest, 1892. december 8. Wekerle s. k.”

— A Baross-szobor helye. A kereskedelemügyi miniszter Podmaniczky Frigyes báróhoz, mint a Baross-szoborbizottság elnökéhez átiratot intézett, melyben értesíti a szoborbizottságot, hogy a szobor leendő felállításához a keleti pályaudvar előtti parkot a tulajdonjog fentartása mellett szívesen átengedi. A miniszter a maga részéről is legalkalmasabbnak tartja ezt a helyet és átiratában egyuttal kijelentette, hogy a szoborbizottság működése s a gyűjtés eredménye iránt a legmelegebben érdekli. A bizottság köszönettel vette tudomásul a miniszter megleghangú átiratát.

— Katonatisztek házassága. Mérvadó helyen akarják megvalósítani a katonatisztek házassodására vonatkozó szabályzatot. El változás abban állana, hogy a főhadnagytól fölfelé megkönyítene a föltételeket, hadnagyoknak ellenben tilos volna a házassodás. Az új szabályzatnak természetesen nem lesz visszaható ereje és azok a kérények, melyek most várnak elintézésre, a rendes eddigi elbánásban fognak részesülni.

— Apostoloskodás akadályokkal. Coroianu és Lucaci urakról szól az ének, kik a napokban Romániába utaztak, bemutatni becses martyr személyüket. A határnál a szolgabíró kéri Coroianu urtól az utlevélet s az ügyvéd ur elé is mutat egyet, mely az ő és az ügyvéd számára szólott. Csak az volt a baj, hogy ez az utlevél már ezelőtt pár évvel lejárt s eredetileg nem is Coroianu ur részére volt kiállítva. Az eredeti tulajdonos ur neve kihuzva s annak helyére volt beírva a Coroianu, Ily viszonyok között természetesen nem engedték át az apostol-martyrokat a határon; kénytelenek voltak visszatérni Brassóba, honnan távirati uton kérték a belügyminiszteriumtól passzst s csak annak megadása uton folytathatták útjukat. Az esetnek azonban folytatása is lesz, mert az effélékről holmi paragrafusok is intézkednek. Coroianu ur ugyan azzal védekezett, hogy az utlevélért a szolgáját küldte el s az a felelős; de talán az ügyvéd ur maga sem hiszi, hogy ezt neki elhiggyék s mentségül tudják be.

— Husz leány tüzhalála. Kansasz-Czityben (Észak-Amerika) néhány nap előtt hajmeresztő szerencsétlenség történt. Egy nagy kétszershűtőgyár égett le ott és a lángok oly sebességgel terjedtek, hogy csakhamar az egész épület lángokban állott. A legfelsőbb emeleten 25 leány dolgozott, kik rémülten futottak le a lépcsőkhöz, de nem voltak képesek az épületből kijutni és huszan a lángokban lelték halálukat. A többiek az ablakokból ugráltak ki; néhányan közülük halálos sérüléseket szenvedtek.

— Köszönetnyilvánítás. A háromszék vármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézet növendékei méltóságos Balázi Lajos csik vármegyei nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő ur részéről azon kiváló kegyben részesítették, hogy 3 heti időre földijért vehették igénybe nevezett fürdő

tulajdonos ur kászoni fürdőjében a vendég lakásokat, valamint a meleg és hideg fürdőket. Az egészség legdrágább kincse lévén úgy a szegénynek, mint a gazdagnak, s ennek erősítése, fokozása érdekében tett jótékonyaság örök hálára kötelez bárkit. Nem mulasztathatjuk el tehát, hogy itt a nyilvánosság terén is mlts. Balázi Lajos urnak dicsőre nem szoruló, magasztos tettéért árváink nevében leghálásabb köszönetünket ne nyilvánítsuk. A ki a szegényeken könyörül nemcsak szívességéről, igaz vallásosságáról és áldozatkész hazafiságáról tesz tanubizonyosságot. Balázi ur oly egyénekkel szemben gyakorolta jótékonyaságát, kik egészen más meggyőből valók, kik a legnagyobb mérvben rá voltak utalva e segítségre. Az ég áldása kísérelje életét, hogy számos jótéteményei által boldogíthassa e nemzett szegényeit. A háromszék megyei „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézet kezelőbizottsága nevében: Kézdi-Vásárhely, 1892. október 20. Báro Szentkereszty Stephanie, elnök. Nagy Károly, igazgató.

— Lapunk mai számához Rösler és Gábor hirdetése van mellékelve.

RÖVID HIREK.

— Füzes-Abony és Bessenyő között az ország-uton egy ismeretlen embert megfagyva, holtan találtak a járókelők. — Zrinjszka faluban Dancsiovics A. agyonlőtte Törökös nevű szomszédjának két fiát. A gyilkost elfogták. — Hódmezővásárhelyen Nagy Lajosné rálőtt a férjére, mert rosszul bánt vele. A sebesültet a kórházban ápolják. Az asszonyt elfogták. — Lembergben Tarnovszki gr. egy vadászaton Mizsek grófnak kilőtte a szemét, a temesvári vásáron a csendőrség megkeresésére hat löcsisárt fogtak el, a kik lopott lovakat árultak. — Belényes környékén annyi a farkas, hogy éjjelenként a városba is ellátogatnak. — Csongrádon Dangi Konkoly János ácssegéd egy háztetőről leesett és meghalt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Sz. 5828—892. polg.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Volál községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. I. M. rendelet 10. §-ához képest az egyezség megkísérlésére a kártalanítási összegnek a költségek levonása után fennmaradó része, valamint a részesedési arány megállapítása végett tárgyalási határidőül 1893. évi január hó 18-ik napjának d. e. 8 órája ezen kir. törvényszékhez Vajna Dénes bíró elébe a végtárgyalási terembe kitétetett.

E határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítették, a tárgyalásra való megjelenésre azon hozzáadással idéztetnek, hogy ha meg nem jelennek a kártalanítási összeghez való részesedési arány egyezség esetében a megjelent igény jogosultak megállapodása szerint, az egyezség létre nem jövele esetén pedig a megjelent igény jogosultak által előterjesztendő adatok alapján fog megállapíttatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék üléséből 1892. november hó 29-én.

Száva Jakab, Ponori Sándor,
jegyző. elnök.

Szám 5319—1892.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kézdiszentlélek község végrehajtónak Bodor Balázs kézdiszentléleki lakos végrehajtást szenvedő elleni 225 frt tőkekövetetés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, a peselneki határon fekvő, a peselneki 238. sz. tjkvben A + alatt foglalt 2576., 2577. hr. sz. ingatlanra az árverést 460 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó 1-ső napján d. e. 9 órakor Peselnek község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

